

Nr 372

Av herr Nilsson i Agnäs, om utarbetande av en kristen elementarlärobok för skolundervisningen.

(Lika lydande med motion nr 301 i Första kammaren)

Den svenska välfärden omtalas i hela världen. Vår höga levnadsstandard lovordas överallt. Som svenska medborgare sätter vi värde på den utveckling i samhället som medfört befrielse från mycken nöd och fruktan och som ger möjlighet till meningsfyllt arbete och rik fritid. Samtidigt står det klart för allt fler av oss att allt inte är väl. Den ökande och allt farligare brottslighet som statsverkspropositionen i år redovisar skrämmer. Framför allt är det den snabbt växande ungdomskriminaliteten och den märkbara störningen av friden på offentliga platser och brutaliseringen av nöjeslivet i samband med motortävlingar och andra evenemang som inger oro. I skolorna förekommer tilltagande ordningsproblem, som försvårar undervisningen, ställer många lärare i krissituationer och försämrar studieresultatet och trivseln för dem som vill inhämta kunskaper. Det är tydligt att samlevnadsproblemen växer i det samhälle som vi velat göra bättre och lättare att leva i. Hem och skolor står inför påfrestningar på grund av alkoholmissbruk och bruk av narkotika bland allt yngre åldersklasser. Det förefaller som om den generation vars uppväxtmiljö i yttre mening ter sig ljusare än föregående släktens skulle hotas av större faror än någon beräknat. Harmoni och balans försvinner också hos många, som inte förfaller till brottslighet eller laster. Statistiken ger alarmerande uppgifter om självmord, neuroser och psykosomatiska åkommor, som hos den uppmärksamme väcker frågan om de ansvariga i dag, vår generation, formar en livsmiljö som trots allt positivt ställer för stora krav på morgondagens människor.

Vårt samhälle, som måste bygga på rättssäkerhet och rättfärdighet för att vara en sann demokrati, ställs därtill i stora svårigheter, när undervisning skall ges det uppväxande släktet om samlevnadens principer och rättssamhällets grundläggande normer och idéer samt när brottsligheten skall beivras och stävjas. Vi saknar nämligen en *codex* med primära grundsatser, allmängiltiga och principiella lagar och regler för vår demokrati, för statens liv och välfärd. Vi behöver en sammanfattning av normer och regler så entydigt formulerade att de förstås och ger anledning till att samhället kräver lydnad och ordning och att friheten beror av den enskildes insats och ansvar. Liksom varje annan medborgare måste den unge veta av vilken anledning staten

begär att ingen skall stjäla, dräpa eller deklarerera falskt. Redan från början måste den unge få kännedom om rättssamhällets grundval och målsättning och villkoren för att den mänskliga samlevnaden skall fungera och vår kultur överleva. Givetvis finns redan undervisning på detta område, men den är inte allmän och enhetlig, och framför allt är de grundläggande normerna inte klara. En undersökning i dagarna har t. ex. visat att rädslan för upptäckt skrämmer 70 % av falskdeklaranter medan bara 18 % talar om samvetet. Vuxna och äldre människor måste frukta för utvecklingen bland den ungdom som icke i sin fostran får höra om samvetet och den upplysning som samvetet behöver från elementära och allmängiltiga sanningar.

Vårt samhälls rötter är fästa vid kristendomens fundament. Vår nation har varit kristen i mer än tusen år. Drivkraften till all god utveckling i Sverige är djupast sett Bibeln. På de tio budorden har lagarna grundats, och den lojalitet och kärlek till medmänniskan vi bekänner oss till är från början evangeliets. Därför vore det riktigt att varje svensk finge ett entydigt och klart besked om kristendomen, vår demokratis fundament. Den som skall fostras in i medborgerlig gemenskap med dess solidaritetskrav och ansvar kan inte undvara de elementära reglerna och motiveringen. Utan etik går ett folk under. Skulle Bibeln med lagen och evangeliet i detta fall ha tjänat ut, bör vi snarast söka en ny ideologi och bestämma oss för nya principer och ny målsättning. Man kan inte beröva ett folk en fast ideologi utan att meddela det en annan.

Då det synes en mängd svenskar — förmodligen folkets majoritet — onödigt och orealistiskt att utbyta kristendomen mot något annat, eftersom vi inte känner någon beprövad ideologi utom den som medför frihet och solidaritet, bör en sammanfattning av vår etik och av Bibeln snarast införas som obligatorisk lärobok i svensk undervisning. Därvid kan den gamla katekesen med förklaringar troligen tjäna som förebild. En utredning kunde även pröva lämpligheten av att vid den dagliga morgonsamlingen i korthet meddela kunskaper på detta elementära område, då ju nu utformningen av dessa morgonsamlingar utgör ett svårt problem. På detta sätt kunde man utan att taga tid från andra ämnen ge en betydelsefull orientering på ett livsviktigt område.

Med stöd av vad som ovan anförts hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om en skyndsamt utredning i syfte att åstadkomma en kristen elementarlärobok samt direktiv för dess användning i undervisningen vid rikets skolor och läroanstalter.

Stockholm den 24 januari 1968

Tore Nilsson (h)

i Agnäs
